

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt. — kr.
Félévre 3 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési penzek, egy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czimzendők

A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETESEK

utányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-tere 3. sz. Athenaeum I. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

A társadalomból.

Az állami és felekezeti intézkedések a tanmódszer és vizsgarendszerek megváltoztatása tárgyában egymást érik: tudós enquettek, hírlapi eszme-ecserék foglalkoztatják úgy az intéző köröket, miut a közönséget. Nem elég, hogy a jogi cursust felszólították s még azonfelül nyolcz vizsgával és a kényszer-doktorsággal megfakták [ugy, hogy a juris-doktorok $\frac{1}{10}$ -ed része botcsinálta doktor!], most a jogakadémiák reduktióját veszik czélba. A bölcsészeti tanfolyam három évről négyre emeltetik, s kimondatik, hogy a tanárképezdebe való felvételre csak jeles érettségi bizonyítvány tarthat jogot. — Nem is szólunk a technikai és orvosi cursusról, melyek szintén vizsgákkal, szigorlatokkal s azoknak harsos díjaival vannak tulterhelve. Protestáns hitfelekezeti intéző-körökben méltatlankodni kezdenek, hogy classificatio és classificatio között a papválasztásnál a gyakorlati egyházjog semmi különbséget, semmi megszorítást nem tesz és sürgető kívánalmakkal lépnek fel. A praeparandiai tanfolyam meghoszbitásáról is komolyan gondolkoznak, azt hozva fel okul, hogy sok a tananyag: noha a miniszter éppen legközelebb rendeletileg hangsulyozta, hogy csak a legfőbb tantárgyakra — irás, olvasás, számvetés — fordítassék a főfigyelm . . . Mit bizonyít mindez? Talán egy erős, alapos készütségu, európai mivolt-ségu hivatalnok osztályt s intelligenciát teremteni, — ez a tendenciája a kormánynak, törvényhozásnak és felekezeteknek? De hát miért ily egyszerre? ily rohamosan? mikor azt nem lehet erőltetni, mikor bárminek fejlesztésében a természetes fejlődés arányait figyelmen kívül hagyni nem szabad, mikor non est saltus in natura.

Első tekintetre belátjuk, hogy nem ez itt a czél, nem javítás Hanem czél — a intellectuális pályáknak megnehezítése!

Mi ennek az oka? . . . Hiszen az állampolgárnak egyik ő-joga állapotának szabad megválasztása, tehát az államnak nem lehet czélja ezen jog mesterséges korlátozása; sőt inkább — a kellő qualificatio szükségének szemmeltartásával — megkönnyítése a mód-nak, melylyel e jogát érvényesítheti!

Ennek egyenes oka az intellektuális pályák tul-tömöltsége; hogy ifjuságunk mind az értelmi, hivatali kenyérkeresetre túdul, egyéb kenyérkereseti pályáknak ijesztő elhanyagolásával. S a mi fő: e túlos szám teljességgel nincs arányban a népesség igényeivel és szükségével.

Vessünk ennek történelmi kifejlésére és okaira egy futó pillantást Két korszakot kell megkülönböztetnünk. Az 1848 előtt szemben állott egymással — nem harcban — a nemesi és nem-nemesi osztály, középütt a honoratorok. — A politikai, közéleti intellektuális pályákra nem ugyan kiváltsága, de jövője a nemes osztálynak volt. Csakhogy akkor még — ez levén egyszersemind a birtokos osztály s jövedelmét zsiros földeiből patris ad exemplum huzván, a mechanikus ténykedéssel összeforott hivatali pályákat szivesen negligálta, sőt általában a „tintanyalást” méltóságán alólinak tartá. Innen van, hogy az intellektuális pályák közül — melyhez még a nemesség politikai szereplésének hagyományossága is járult — a nemesség csak a legfőbb egyházi- és országhivatalokat, dignitásokat és még a megyei közélet levén a nézete szerinti méltó szereplésével összeférő: annak hivatalait, állásait igyekezett kezében tartani. S itt aztán konkurrencziától nem is félhetett. — Ezt mondhatjuk: — bár nem oly tág értelemben — azon pályákra, melyek a jogvedelemre és igazság szolgáltatásra hivatvák. Ha közszereplésről van szó, a lófuttatási- s egyéb sport-vállala-

tokon kívül a 48 előtti nemességet csak itt és csak itt találjuk meg. Zöme azonban maradt kastélyában, kuriáján; élt urasan, gondtalanul, ur volt, huzta földje jövedelmeit; vagy ha e szép szót ezzel meg nem sértjük, mondjuk hogy — gazdálkodott.

Egyéb intellektualis pályák akkori elhanyagoltsága, vagy inkább a közszükség akkori csekélyebb igényei mellett teljesen elég volt az a számerő, melyet az elszegényedett nemesség, a hétszilvafás, továbbá az iparos elem s hulladékképen a földmivelő-jobbágyi szolgáltatott. Ugy, hogy csaknem elmondhatjuk, hogy az állam és állami hivatalok a nemesség, a közéleti s közigazgatási hivatalok pedig emezek kezében volt.

Most mindez nagyon másként van! Óriási átalakulások és új viszonyok! Az 1848: 5, 8, 9, t. cikkek a jogi különbséget a nemesek és nem-nemesek közt megszüntették. Az 1868-iki törvényhozás kimondta a zsidók emancipációját. Okszerű reformokat léptetett életbe földmivelés, ipar, kereskedelem és jog terén; a földbirtokot felmentette lánczaitól. Az avult világ kiváltság-romjainak a közélet, anyagelvi élet virágozott fel. Maga a közélet is változott meg.

S e korszellem azt tanogztatá hatalmas szavával: lássátok be végre, hogy egyenlők vagyunk. s hogy minden ember egy tőke, melynek kamatoznia kell! S kiki sietett és siet még ma is gyermekét oly pályára adni, hol az magát a legbuszúbban értékesítheti.

De nemcsak ez a cél, mert a magyar nem kalmár nemzet; hanem a tekintély s méltóság szerzés is. Mióta a politikai élet megváltozott s állami önállóságunkat (mint mondják) újra visszanyertük: az önértékesítési köztörekvés, újabb tápot nyerve, a ha-

gyomány feleledt erejében, indítja a szüléket arra, hogy gyermekeiket jó remény fejében az intellektualis pályák óriási konkurrenzia-tengerébe dobják. A nemesi osztály nem maradhat e versenyben hátra. Birtokát, melynek fele már váltón nyargal, ott hagyja, vagy azért, hogy azt hivatali szolgálattal megreperálja, vagy hogy egyuttal az állami funckiókban való szereplése által hivatását látja betöltöttnek. Szóval most már ez osztály is nagyobb számmal lép sorompóba. De a középosztály még inkább; az apa már kisedős fiának így menydörög: „légy különb apádnál!” Aránylag azonban legtöbbet ad az iparos és gazdaelem. Mert ez 1848 előtt gyermeke kitanittatására csak a legkivételesebben vállalkozott . . . Valamennyit látja nem is annyira az anyagelviség, hogy gyermeke állásához jutva megélhetését uri módon biztosítandja, hanem a tévelygő ábránd, hogy ezen állás a legfényesebb. Ismer-e valaki csak egy apát, ki első gymnasiumjáró gyermekében már legalább is a jövő miniszterelnökét ne látná?! Ehez járul meg az intelligens szülők neveltséges sőt kárhozatos ál-szégyene, melynél fogva pirul fiát „alacsony” foglalkozásra már-mint kereskedésre, mesterségre adni. Csak ha már a fiu szekundákkal megrakatott s képtelensége kétségtelenné lett, határozzák el magokat a szülők a „keserves” lépésre. — Ne feledjük még azt, hogy az új „alkotmányos” aera alatt a zsidók egyenjogositván, ők szintén a sorompóba lépnek. E szorgalmas, kitartó, szivós elem az ujdonság ingerével rohanja most meg az intellektualis pályákat s lepi el a középtanodák, az egyetemek padjait, elcsipi a kitüntetések, elviszi az ösztöndíjakat, elárasztja a városokat, falvakat

T Á R T A L O M

Búsú.

Német népdal után. —

Mondd szerelmem, miért vagy oly bús,
Edes ajkad mért remeg?
Azt hiszed, hűtlen lehetnek,
Barha sorsom messze vet? . .

Leszakadhat a magas menny
Mirriadnyi csillaga,
De a szívem, hű szerelmem,
Az nem változhat soha!

Kedves, el kell valnom tőled,
Híva int a messze táj --
De megtérek nem sokára,
Hű kebledre visszavarj!

Bús gerlepárt ringat ottan,
Nezzed, ama száraz ág --
Hol szerelmes szívek valnak:
Hervad ottan lomb, virag . . .

Lomb, virág az elhervadhat,
De nem múlik, nem szakadhat,
A mi igaz szerelem;
Fedjen bár a messze tavol,
Mint csillag az éjszakából,
Ram mosolygysz te szüntelen! . . .

SIPOS SOMA.

Egy levél a viharban.

— Novella. CUIDÁ-tól. —

Francziából fordítá: WOLF VILMOS.

(Folytatás.)

Bernadou mindvégig tüzhelyéhez hű maradt, dolgozott családjaért elhagyatott anyák és nőkért, kik nem bírtak művelni földjüket, sem gondját viselni a kevés jószagnak, a mi megmaradt.

Ősszel végre tudtak magukat mihez tartani; menekülő családok feldult városokból, tavoli falvakba futottak, a kormány határozmányai újból kifüggesztettek, a hírek, melyek ugyan ritkán voltak hitelesek, de annál gyászosabbak, vég-

pusztákat stb. S jól teszi. Ez a polgári szabadság és egyenjogúság folyománya.

El vannak árasztva tehát az intellektuális pályák módfelett. A kabátos proletarismus ijeszítően terjed. A hivatalnyerés a legkétségesebb. Alig ürül egy hely bírónak, papnak, tanárnak, tanítónak stb. A beruházás, melyeket a szülék évek hosszú során a gyermekre tisznek gyümölcstelenül pangani kénytelen évek hosszú során át. De azért a láz egyre tart: mindenki tanítatja, mindenki miniszterpräsident akar boglyas fiából nevelni, tekintelbe sem akarja venni annak hajlamát, képességét. S ha akad egy erélyes, fenkölt szellemü, szabadelvü, bölesbelátásu apa, ki fiát kereskedőnek, gépésznek, nyomdász-inasnak akarja adni, a mama rögtön ájuldozik.

Jól van ez így? Nemcsak, hogy nem jól van, hanem valóságos vétek. Vétek a nemgazdászati munkamegosztás, vétek a természeti igazság, vétek a társadalmi rend, vétek önmagunk ellen. Miért? Mert ez egyenesen a többi tisztességes és fontos életpályák elhanyagolásával történik. Nagyiparunk, gyáripárunk, kereskedelmünk, erdészetünk, bányászatunk, hadászatunk huszsfazekához a magyar nem jut. Németek és zsidók veszik körül. De vaksággal van az megmerve ki e miatt a zsidót és németet vádolja. Vádoljátok magatokat! Vádoljuk magunkat! az élhetetlen, politizáló, urizáló, az intellektuális pályákon és a föld turkáláson kívül minden más fontos érdekeinket könnyelmüen idegen kezekre játszó magyar elemet!... Fáj magunkat verni, de — megérdemeljük.

Azért jól teszi állam és felekezet, jól teszik mindenütt az intéző körök, ha az intellektuális pályá-

kat minél jobban megnehezítik. Jól teszik, ha hosszúra szabják, ha minél több vizsgával megrakják, ha minél érzékenyebb pénzáldozatokba kerítik. Az a nép, mely saját javát, előnyét, nemzeti érdekeit be nem látja, méltó rá, hogy abnormis módokkal arra rávezessék; méltó rá, hogy kormányzati gyámkodás alá vegyék! —s.

H I R E K.

— (S z e m é l y i h i r e k.) A napokban H a a n Lajos b.-csabai evang. lelkész ur, a magyar tudományos akadémia lev.-tagja s régészegyletünk alelnöke ismerősei látogatása céljából városunkban időzött, s nagy érdeklődéssel tekinté meg a szarvasi régészeti kedvelők gyűjteményeinek újabb darabjait. — Ugyancsak a napokban érkezett városunkba I n c z é d i László ur, a jeles költő és journalista, családja és barátai látogatására.

— (A s z a r v a s i k i s d e d ö v ö - e g y e s ü l e t) f. hó 3-án tartott választmányi ülésén a következő egyeleti ügyek intéztettek el: 1. Az egyeleti jegyzői, pénztárnoki és gondnoki tiszta új választás alá jöven. jegyzőül Mojzsis Lajos, pénztárnokul Köbl József, gondnokul Züss Lajos urak választattak meg. 2. Egy új ovodai leltár készítése határozatván el, ezzel az ovodáson kívül két választmányi tag bizatott meg. 3. Grosz Ármín volt pénztárnok jelenté, miszerint özvegy Kvaesala Julianna asszony a kisdedövö-egyesületnek 50 forint adományozott; mely jelentés örvendetes tudomásul vétetvén: a nevezett nemesszivü adományozónak a választmány, az egyesület nevében jegyzökönyvileg fejezi ki köszönetét. 4. A szokásos nyári mulatság megtartására szeptemberhó 3-ik napja tüzettel ki 5 A rendezendő nagy ezüst sorsjáték tárgyában felkérlet az elnökség egy kész tervzetnek a legközelebbi választmányi gyűlés elé leendő benyújtására. 6. Tanszerek és munkáltató anyagok beszerzésével az ovodavezető lett meg.

legesen meggyőzték a Berceaubelieket a haború szomorú fordulataról. Ezek ugyan még őket közvetlenül nem érték, nagy távolság választotta őket el a katasztrófától, melynek következményeit kénytelenek voltak felfogni; mégis sötét sejtelmek neheztedek rajuk. — A lovak és a jószág mar rég le voltak foglalva, a kocsik kerekei a szim alatt rozsdásodni kezdtek: a nélkülözések napról-napra elviselhetlenebbekké lettek. Este az ntcza csendes maradt. Alig merték a szomszédok egymással gondolataikat közölni, attól való félelemben, hogy valami kém megtalálja őket hallani.

— Epp így volt ez ifjúkoromban, — monda Reine-Alix, megtörve ezen ismeretlen ellenségtől es nyomoruságtól való félelem által, mely őket minden perczen fenyegeté.

Kétségkívül, még a falu nyugodt volt, de lakói tudtak, hogy az agyu moraja megfoszthatja őket az alomtól és a tuzlang felemésztheti mindenüket. A mit e dologra neveznek mondttak, az oly benyomást keltett bennük, mint egy borzasztó alom, azon napig, a midőn az istállót üreseknek s a mivelő kar hiányában a földet terméketlennek lattak. November elérkezett.

Hideg van ma este, Bernadou hozz fat! — monda Reine-Alix. A faban legalább nem szenvedtek szukseget, a vidéken és Bernadou tele rákta a kályhat; majd felesége kérésere forgatni kezdte a köput; eléggé értett hozzá üres orában. A gyermek a tüz mellett aludt, mosoly ült ajkan

Margit rokkajan font, olykor-olykor Reine-Alix fölveté szemét a kötésről, hogy megnézze az alvó csecsemőt. Becsukták a zsalukat.

Külről tompa kiáltás keletkezett, nagy szamu kétségbeesett hang kiáltása.

Bernadou fölkel, felkapa fegyverét és kinyitja a kapu zárját. Az egész falu az utcán volt és az asszonyok nagy siránkozással szoritak magukhoz gyermekeiket. Kelet felé vöröses fény emelkedett az eg felé és a szellő, mintha tompa morgást hozott volna magával.

— Mi a baj? — kérdezé a fiatalember.

— A poroszok jönnek! — monda egy csomó hang. Az a fény ott egy égő város.

Erre a sohajtásoknak remületesebb csend allott be. — Reine-Alix odalepett:

— Ha meg kell halnunk, haljunk meg itt! — monda mély, szilárd hangon.

Bernadou megragada kezét es ajkaival érinté. Meg volt elégedve ezen felelettel.

Margit hatuk mögött allott, gyermekét szivéhez szoritva:

— Mit tehetnek nekünk? — kerde, mialatt az celenk pir eltünt arczaról.

Bernadou mosolygott, hogy megnyugtassa őt:

„Befordultam a konyhába!...“

— Illustráció Petőfi költeményéhez. —

bizva. 7. Az ovodai foglalkozási időre nézve kimondatott, miszerint az nyáron reggeli 7 órától 12-ig, délután 2 órától 5-ig; télen reggeli 8-tól 12-ig, délután 2—5-ig terjed.

— (Visszaélés.) Több oldalról vettük a panaszt, melyszerint vasuti-szárnyvonalunkon rendes III-ik osztályu kocsik helyett lószállító-waggonok alkalmaztatnak. A waggonokba bedobnak néhány falóczát — s kész a III-ik osztályu kocsit. Tekintve a közönség jogos álláspontját, mely szerint pénzeért illő helyet követelhet; tekintve továbbá azon viszonyt, melyben városunk, mint garantiáló fél áll az állammal, mint vasuttulajdonossal: elvárjuk, hogy e bizonyára az alárendeltebb közegek okoskodásán alapuló botrányos visszaélés mihamarább meg lesz szüntetve; s illetve, hogy e részben, ha a felszólalásnak nem lenne meg a kellő sikere, képviselőtestületünk nem késend megtenni a kellő lépéseket.

— (Aszarvas-szentandrás) országutal képező fűzfás-gátnak Szarvas felőli második átereszhidja oly rozzant állapotban van, mikép gondviselészerű csuda, hogy a felettebb élénk kocsiközlekedés folytán mindeddig szerencsétlenség nem fordult elő rajta. Elvárjuk az illetékes közegektől, hogy haladéktalanul intézkednek a hid jó karba helyezése körül.

— (Öngyilkosság.) Az öreg Kurlikot városunkban igen sokan ismerték. Csendes elmebeteg volt már évek óta, s arról volt nevezetes, hogy a járáshiróságnál majd minden hóban megjelent, panaszt emelve boldog-boldogtalan ellen, kik őt állítólag mindenétől megfosztották. Panaszát befejezve, mint kinek teljesen rendben a szénája, szépen eltávozott. Szokása volt továbbá hol egy, hol két mankón bízogni be az utcákat, a nélkül, hogy e közlekedési segédeszközre a legkisebb szüksége lett volna. Most már elpihent a szegény ember; utolsó hógara — öngyilkossága volt, mit e-hó 3-án végre is hajtott. Felakasztotta magát, s mire észrevették, már kiszervegett.

— (Uj toronyóra.) Grosz Ármin órás úr üzletében pár nap óta látható a Szarvas városa által a katolikus egyház részére megrendelt gyönyörű művi toronyóra. Az új

toronyóra már a jövő hét folyamán föl lesz állítva s ez által végre-valahára elég lesz téve azon régi óhajnak, hogy a kath. templomon a 10 év óta pihenő toronyóra ismét mutassa az időt.

— (Fürdőink ellen) több oldalról panaszt vettünk. Különösen sok a panasz a „zöld-fürdő“ ellen. A helyi fürdők közös kádja körül gyékény, vagy pokrócz nincs kiterítve, holott ez alig nélkülözhető. Az elmúlt héten is történt egypár esés a sikamlós deszkákon, s ha tekintjük, hogy ez esések életveszéllyel járhatnak: valóban roszalunk kell az efféle mulasztást. A fürdőhöz vezető hid szintén oly rozzant állapotban van mindkét fűrdőnél, hogy alig lehetséges rajta közlekedni. Figyelmeztetjük a fürdő-tulajdonosokat, hogy a közönség érdekében igyekezzenek mihamarább segíteni a fenti hiányokon, hogy a fürdő közönség ne legyen kitéve naponkint újabb veszélynek.

— (Kitüntetések.) A tavaszi árviz alkalmával tanusított önfeláldozó buzgalmu tevékenységök legfelsőbb méltánylásául, Király Ő Felsege Beliczey István megyei főispán úrnak a Lipótrend lovagkeresztjét, — s Haasz József kir. államépítészeti főmérnök és Gallacz János kir. folyamatszabályozási mérnök uraknak az arany koronás érdemkeresztet adományozta.

— (A körösszabályozási társulatok) egyesítése, illetve az alsó- és a felső Fehér-Körös szabályozási társulatnak és az ugynevezett gazdátlan töltéseknek — Békéstől Gyomáig — egy társulattá leendő szervezése tárgyában, f. hó 2-án délután tartott meg — Kiszely Károly miniszteri osztálytanácsos úr elnöklete alatt, — az előleges értekezlet, melyben az érdekeltek tájékozva lettek, a holnapi értekezleten előterjesztendő ügyekről. Részünkről — az aradmegyei szabályozási társulatok állapotával szemben, ha figyelembe vesszük, hogy az árvizveszély évek óta onnan zúdul reánk — a társulatoknak egyesítését valóban szükségesnek, észszerűnek tartjuk, s annak sikerültét melegen óhajtjuk, annyival is inkább, mert ha az egyesítés úgy leend keresztülvive, a mint azt a miniszteri osztálytanácsos ur előterjeszté, a szabályozás terén ez reánk nézve mindenesetre előnyös leend.

— Nem tudom; de légy nyugodt, még a poroszok sem oly kegyetlenek, hogy nőket és gyermekeket megfojtsanak.

— Az ám! — mondá egy hang a tömegben, — majd meglátja!

Senki sem felelt. Az utca sötét volt, A távolban a veres fény folyton nőtt és ugyanaz a zaj folyton tartott: egyszerre gyengén, majd fenyegetően, mint éhes farkasok ordítása. Ez a harcz és a tűz moraja volt.

A csendet Reine Alix zavara meg hangjával:

— Isten jó, hát nem biznánk benne?

Mínderre a megtört szívek hangos zokogása volt a felet Egész éjen át az utcán maradtak, nem mervén aludni, mert egy vagy más perczen az ellenség ratorhetett a városra; menekülni sem mertek, mert az erdőkben meglephetnek őket.

Egy férfi hangosan kiáltott:

— Hát itt maradunk házainkban, hogy bele fulladjunk, mint méhek a kasba? Meneküljünk!

De Reine-Alix szilárd, nyugodt hangja újból halatszott:

— A ki menekülni akar, mint a nyul az agarak elöl, menjen! Én és enyéim itt maradunk hazunkban!

És a férfiak szégyenkeztek, hogy nincs annyi bátorságuk, mint egy kilenczvenéves asszonynak; nem beszélt többé senki a menekülésről.

Az éj így telt el; az anyák köntösebe takart gyermekek faztak; a férfiak figyelték a tűz terjedését a csillagnélküli égen és hallgatóztak a puskaropogásra. Hajnalhasadtakor sűrű, hideg köd borítá a folyót és azon oldalon, hol a napnak kellett volna felkelni, nem láttak mást, mint a lángok ólomszinü visszfényét, vagy sötét füstgomolyt, vegyülve a puskaapor füstjével.

— Ha eljönnek, — mondá a szabó — hat csak kutasanak. Nincsenek fegyvereink, sem puskaorunk . . . ha van is egy kevés! Se katonánk . . . semmi védelmi eszközünk nincs.

Bernadou összeszorita öklét, kiegyenesíté termetet es villam futott át kék szemein. Nagyanyja tekintete az övével találkozott.

— Kezeid szennytelenek, lelkiismereted tiszta! — mondá. Ne félj a haláltól, ha meg kell lenni!

Bernadou mosolygott. Margit sirva raborult, ő gyöngéden magához szorita; de az, ki szívében olvasni tudott, ama nő volt, ki őt fölnevelé. Az a pár ember, a ki ott maradt, legnagyobbbrészt aggok és gyermekek, tanácskoztak.

— A legerősebbek azt határozta, hogy barmj történéjék is, az ellenállás lehetetlen es hogy legjobb volna elrejtteni a fegyvereket es élelmi ezereket a győző megérkezése előtt.

— Ha ellenállunk, — mondák — veszünkre törünk es

— (Szörnyefeganya.) Szentandrásan a napokban egy oly büneset történt, mely beillenék akármelyik Ponson du Terrail-féle rémregénybe. Tóth Anna csinos leány volt, könnyen akadt hát szeretője, s a szerelmeskedésnek az lett a vége, hogy megesezt a baj. A leány anyának érezte magát, de állapotát titkolta szülei előtt, kik elég jó módú földművesek. A múlt hó 27-én, mikor az öregek künny voltak a mezőn, a leányt szülési fájdalmak fogták elő. Egy asszonyt babaért küldött, de mire ez megérkezett, a szülés megtörtént. A baba előkérte a gyermeket, de a leány ekkor már tagadott mindent; sohase volt neki gyereke, hogyan adhatná hát elő. A baba elment, de csakhamar ismét visszatért. S íme, a mint a kiskapun befordul, egy kutya szalad kifelé, szájában egy csecsemő-karral. Beszalad a szobába s ott találja a leányt, a ki még mindig karjai közt tartja a megesezített csecsemőt. A baba visszafordult s jelentést tett a hatóságnal, mely azonnal vizsgálókat küldött ki. A lány ekkor is tagadott mindent, úgy hogy nem maradt más hátra, mint a házat felkutatni. Hosszas keresés után végre egy ágyon vérnyomokat fedeztek föl. Az ágyat fölbontották — s szörnyű látvány tárult a jelentevők elé. Az ágyszalma közt ott fetreggett a szerencsetlen kis gyermek, felső bal karesontja közepén összetörve, válláról és háta egy részéről a hus lehasogatva, szája egy szalag-csomóval betömve. A jelenlevő orvos kivette a szájból a szalagot, s a gyermek életjelt adott, sőt — a mi majdnem hihetetlen — még 6 napig élt. A szivtelen anyát ermészletesen rögtön letartóztatták s most a szarvasi járásbíróság börtönében várja megérdemelt büntetését.

— (Halálozás.) F. hó 4-én kísértetett örök nyugalomra városunkban Sárkány Mihály vagyonos földesgazda, egyike kiválóbb polgárainknak, ki egy szörnyű kór áldozata lett. Ugyanis évekket ezelőtt egy beteg lovától megkapta a szörnyű ragályt, mely sokáig lappangva szervezetében, végre is a legborzasztóbb mértékben tört ki rajta s menthetlenül megölte az erőteljes embert. Intő példa arra, hogy a gazdák soha se mellőzzék a kellő elővigyázati intézkedéseket kóros állatok kezelése körül.

mít csináljon egy kis falu az agyúval szemben. — Bernadou egyedül tett ez ellen óvasokat; ajkai tüzeltek és először szólt kedve szerint.

— Mit? — monda — hat mi tüzhelyeinket, nejeinket gyermekeinket puska-lövés nélkül szolgáltatassuk at? Hát oly gyavak volnánk, azt mutatni, hogy mi félünk tőlük? Ez szégyen lenne! Nem érdemlenek meg a férfi nevet. Mutassuk meg, hogy van Franciaországban ember, ki nem fél a haláltól! Védelmezzük magunkat, a mennyire tudjuk! Jó fegyvereink vannak, lövöldözünk az erdőből — és ők, minthogy ilyen ködös idő van, neki mennek a posványoknak. A vadászok találkozási helye három mértföldnyire sincs, okvetlenül segítségünkre jönnek. Hisz ez nem oly nagy dolog, kísértünk meg. Ha minden francia a lehetőet megtenné, a betörés nem tartana sokaig.

Az okoskodók bolondnak nyilvánították.

— Hat nem tudja, hogy egy puska-lövés, vagy csak egy a városban talált fegyver tüzvész és mészárlást idézne elő?

— Tudom, — monda Bernadou eréllyel, de ha szégyen es halál közt kell választanunk, iparkodjunk a szégyent kikerülni. A halál Isten kezében van leteve.

— Szép beszédek! — kiabalak. Hadd egjen a te hazád, az a te dolgod, mi iparkodunk a magunket megtartani.

Nyakadat szegheted, ha úgy tetszik, mi nem akarjuk, hogy felakasszanak bennünket.

— (A bekési ág. hitv. ev. esperesség) folyó év jul. 5-én tartott közgyűlése sajnálatát fejezte ki a szarvasi Molnár-féle iskola híványát illetőleg annak az egyház erejéhez épen nem arányos megállapítása fölött. mindazáltal, minthogy Szarvas pár évvel ezelőtt egy épen ily híványt alapított már s az esperességgel megerősített, ezt is elfogadja, egyszersmind kifejezi azon óhaját is, vajha az egyház e híványokat magához és a tanítói hivatalhoz méltólag mielebb javítaná.

— (Szerencsehozó revolver-lövés.) Monteleone olasz kisvárosban lakott egy Ferr Henrik nevű svájcezi mérnök, a kinek az a boldogtalansága volt, hogy egy roppant példány golyva alkalmatlankodott a nyakán. A szegény ember mindent elkövetett, hogy megszabaduljon a csunya gugától; összejárta a művelt világ minden híres doktorát, fél vagyonát ráköltötte. Mind hiába. A golyva csak ott rútkodott tovább is a gégéjén. Nemrég megtörtént, hogy egy Ferr alatt dolgozó kalábriai munkás valami kihágást követett el s a mérnök elkergette. Az olasz bosszút esküdött Ferr ellen. Közvetlen közelből rásütötte söréttel töltött revolverét; Ferr arcán, nyakán és golyváján sebesülten, vérezve esett a földre. Egy fiatal orvos gyógyította és nemcsak, hogy visszanyerte egészségét, de im csodák csodája, a czudar guga tökéletesen eltűnt. E mellett az ifju doktor belebolondult Ferr ur egyik leányába és elvette feleségül. S mindezt egy gyilkos szándékkal elsütött revolver cselekedte. A kura azonban még sem ajánlatos minden golyvás embernek, vagy leányokkal tulságosan megáldott apának.

— (Azok az asszonyok!) Egy nyitrai dajka, írja a Pozsonyvidéki Lap, arra fogadott, hogy a legsebesbben írámló gözkoecit is meg tudja állítani, és csakugyan meg is állította. — A dolog így történt: Dajkánk megvárta a tömegyer felől jövő délutáni vonatot, s midőn már csak 200 lépésnyire volt tőle, akkor kis gyermekkel karján a vasútvonal derekán a sínek között megállt. Amint a vonatvezető észrevette, intett, kiáltott neki, miután azonban a dajka nem mozdult, a vonatot kellett megállítani. — Dajkánk így meguyerte

Küzdött, könnyörgött, ckekészülő lett az érzelmek befolyása alatt, melyek becsületes lelkét megzavarták; de azok nem engedték magukat rábeszélni, hisz' nehany zsák a rejtett aranyat, nehany a lefoglalástól megmentett tinót és mindezek fölött életüket kellett megmenteni, mely barmilyen nyomorult volt is, a félelem és a rettegés ezen korszakában nekik mégis drága; felszólítottak fegyverét atadni, hogy a többivel együtt elassak a templomban. Bernadou szemei égető könnyekkel teltek meg:

— Inkább szeretném azt ellenetek használni, gyavak, semmint élni hagyni benneteket, hogy mindnyájunkat meggyalázzatok.

Rárohantak, de Reine-Alix közöveté magát:

— Fiam, — monda — neked igazad van, nekik nincs igazuk; de a szomszedok viszálkodása ne nyissa meg a kaput az ellenek. Te rendelkezhetel eteleddel, az a tiéd. Te gyenek ők is az övékkel, a mi nekik tetszik, nem fogod a báranynokat oroszlanokká változtatni és nem is szükséges, hogy az első ontott vér testvérvér legyen.

Bernadou feje mellére hanyatlott. Elvivé puskáját, mint a többi, a templomba.

— És most nem felhetünk semmitől! — monda a szabó a hazafiaskodokhoz,

(Vége következik.)

a fogadást, igaz, de hogy három hónapra becsukják érte, az is igaz.

— (Köszönet - nyilvánítás.) A kisedovó-egyesület nevében kedves kötelességemnek tekintem T. özvegy Kvasala Jánosné asszonynak az ovodai czélok előmozdítására tett 50 frtnyi adományaért a nyilvánosság előtt köszönetemet nyilvánítani. — Sipos Soma, a szarvasi kisedovó-egyesület elnöke.

Irodalom és művészet.

— „Nana leányá”-ból az első füzet első kiadása már tökéletesen elfogyott s a napokban hagyja el a második kiadás a sajtót. A kiadóhivatal ennél fogva kéri azon megrendelőket, kik még az első füzetnek nincsenek birtokában, hogy egy-két napig türelemmel lennének. A második füzetet már oly nagy példányszamban nyomatják. — Mach H. és társa, IV. Sebestyéntér 6. sz. — mely megfelel az óriási érdeklődésnek, melyet a mű keltett. Érdekes statisztikai adatképen megemlítjük, hogy az első füzet eddigelé 7000 példányban kelt el s hogy a második füzet ugyanily számban nyomtatott. Egyuttal felhívjuk a közönség figyelmét a második füzetnek különösen érdekes voltára és a szépen sikerült. Budapesten készült kepmellékletre.

Talpaságok.

Egy cigány sétál az utcán: eszmáin akkora repedések, mint egy-egy hahota.

A gyerkőcz látja s megszólítja:

— Hát ugyan mit mondott a te szét eszmáinak, hogy nevetteben akkora száját tátott?

Egy meglehetősen nehéz betegsége alkalmával Voisenon apát, ki nagyon félt az ördögtől, magához hozatja Neuville atyát.

— Atyám, szólott a beteg, megpillantva ágya mellett gyóntatóját, én nem akarok a pokolba jutni,

— Pedig, ha folytatja vig operáinak megírását, az könnyen megtörténhetik önnel, felelt a pap; és nem lesz elég, hogy a pokol lángja égesse testét, még annál is rosszabb sors várhat önre!

— Hogyan, ugyan minő sors?

— Az, hogy még az ördögök is kifütyülnek majd darabjait, szegény barátom.

Képünkhöz.

A költők illusztrálása újabban a mivelt világ mindenfelé nagy divatba jött, s nálunk is szép számmal műveléssel kultiváltatik. Petőfi illusztrált kiadását a nagyközönség csakhamar elkapkodta, jeléül annak, hogy az eszme életrevaló volt. Mai számunk szintén egy Petőfi-illusztrációt hoz Szemplér Mihály tollrajzában, ki igen ügyes illusztrátornak mutatta magát. Jelen rajz Petőfinek „Befordúltam a konyhába . . .” kezdetű egyik legnépszerűbb dalához készült, a költemény tárgyának teljesen megfelelőleg.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetések.

Figyelmeztetés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint folyó évi szeptemberhő 1-én disz-, norinbergi- és rövid-áru üzletemet a főterem levő

Deutsch Adolf-féle házba helyezem át, mely alkalomból üzletemet nagyobbítva és újonan felszerelve, minden idényre a legújabb czikkekkel s pontos és solid kiszolgáltatással kívánok a t. közönség szolgálataira lenni.

Ezuttal értesitem a t. közönséget, hogy tekintettel a szállítási akadályokra, az eddigi árucikkekre nézve

ideiglenes végeladást rendezek

az árukat föltöbb szállított áron becsátván a t. közönség rendelkezésére. Miután ez ideiglenes végeladás rövid ideig fog tartani: ajánlom annak felhasználását a t. közönség szíves figyelmébe.

Mély tisztelettel

Silberstein Ignác,

2—3

Szarvason.

Ház-eladás.

Buzi Jánosnak a vármegye-
utczában, a fürdő mellett levő
986. számú háza szabad kézből
eladó.

1—3

